

SÁMEDIGGI

Sámedikki reviderejuvvon bušeahtta –
geassemánnu 2025 – Mearriduvvun 04.06.2025
Áššis 023/25

Bušeahtta x Budjetti

Sisdoallu

Álggahus	5
Ollislaš juolludus Sámediggái	6
Sámedikki ekonomalaš rámmajuolludus	6
4 Giella 7	
4.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Giella	7
4.2 Sámegielaid geavaheapmi	7
4.2.1 Čoahkketabealla - Sámegielaid geavaheapmi	7
4.2.2 Guovttegielatvuodadoarjja suohkaniidda - njuolggodoarjja	8
4.2.3 Fierpmádatčoahkkaneami KS sámi fierpmádat - njuolggodoarjja KS:ii	8
4.3 Sámegielaid ovddideapmi	9
4.3.1 Čoahkketabealla – sámegielaid ovddideapmi	9
4.3.13 Sámi AI Lab – geassebargu – Njuolggodoarjja Sámi Allaskuvlii	9
5 Bajásšaddan, oahpahuš, alitoahppu ja dutkan	10
5.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Bajásšaddan, oahpahuš, alitoahppu ja dutkan	10
5.3 Nuvttá sámegielat mánáidgárddit	10
5.3.1 Čoahkketabealla – Nuvttá sámegielat mánáidgárddit	10
5.3.2 Nuvttá sámegielat mánáidgárddit, bagadallanruđat - prošeakta	10
5.11 Oahppo- ja dutkanfálaldat	11
5.11.1 Čoahkketabealla – Oahppo- ja dutkanfálaldat	11
5.11.2 Fierpmádatčoahkkin – dutkanráđi portfoliošivrrat	11
6 Areálat, biras ja dálkkádat	12
6.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Areálat, biras ja dálkkádat	12
7 Ealáhusat	12
7.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Ealáhusat	12

7.2 Vuodđoealáhusat	13
7.2.1 Čoahkketabealla – Vuodđoealáhusat	13
7.2.6 Boazodoallu	13
8 Kultuvra	14
8.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Kultuvra	14
8.4 Sámi kulturásahusat sámi kultuvrra gaskkustan- ja vásihanarenan	15
8.4.1 Čoahkketabealla – Sámi kulturásahusat sámi kultuvrra gaskkustan- ja vásihanarenan	15
8.4.15 Ođđa lanjat Saviomuseai – prošeakta	15
Prošektii várrejuvvo 2 000 000 ru. Dat lea ovttageardejuolludus.	15
9 Kulturmuitosuodjaleapmi	16
9.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Kulturmuitosuodjaleapmi	16
9.4 Sámi kulturárbbi heiveheapmi ja gaskkusteapmi	16
9.4.1 Čoahkketabealla – Sámi kulturárbbi heiveheapmi ja gaskkusteapmi	16
9.4.2 "Dovddus ja dohkkehuvvon" - lullisámi kulturárbbiin áŋgiruššan - prošeakta	16
9.4.4 Sää'msijdd - deaivvadanbáiki ja nuortalaš kulturárbbi gaskkustanarena – prošeakta	17
10 Dearvvašvuohta, sosiála ja mánáidsuodjalus	18
10.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Dearvvašvuohta, fuolahus ja mánáidsuodjalus	18
11 Álgoálbmotvuoigatvuođat, riikkaidgaskasaš ovttasbargu ja dásseárvu	18
11.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Álgoálbmotvuoigatvuođat, riikkaidgaskasaš bargu ja dásseárvu	18
11.4 Álgoálbmotvuoigatvuođat	18
11.4.1 Čoahkketabealla – Álgoálbmogiid vuoigatvuođat	19
11.4.3 Riikkaidgaskasaš bargu – njuolggodoarjja	19
12 Ovttasbargošiehtadusat	20
12.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Ovttasbargošiehtadusat	20

13 Eará doaibmabijut	20
13.1.1 Čoahkketabealla - Eará doaibmabijut	20
13.1.6 Sámediggeválggaid dutkan - šiehtadus	20
13.1.7 Sámediggeválggat 2025 – prošeakta	21
14 Dievasčoahkkin	22
14.1 Čoahkketabealla parlameanta	22
14.2 Doaibmagolut parlameanta	22
SPR čállingoddi – prošeakta	22
15 Sámediggeráđđi	23
15.1.1 Čoahkketabealla – Sámediggeráđđi	23
15.2 Sámediggeráđđi	23
Sámedikki ráđđi doaibmavádjit sápmelaččaid várás	23
16 Sámedikki hálddahus	24
16.1.1 Čoahkketabealla – Sámedikki hálddahus	24
Mearkkašumit áššis 023/25	25

Álggahus

Sámediggi lea netto bušeahtta doaibma ja geavaha vejolaš positiivvalaš jahkebohtosa ieš ja das lea ovddasvástádus vejolaš negatiivvalaš jahkebohtosis. Vejolaš vuolláibáza válđojuvvo čuoovvovaš jagi bušeahtas. Sámediggi láve revideret bušeahta juohke jagi geassemánu dievasčoahkkimis, jahkedieđáhusa mearrádusa vuodul njukčamánu mas lea mielde maiddá jahkerehketdoallu.

Sámediggi sáhtá hálddašit departemeantta addán poastta 50 ruđaid friija. Dát ii guoskka várrejuvvon ruđaide mat bohtet eará poasttain departemeanttain, nugo poasttain 22 ja 72. Lassejuolludusat válđojuvvojit dattetge mielde reviderejuvvon bušeahtas.

Ášši 05/25 mielde Sámedikki 2024 jahkedieđáhus, oassi 6 – rehketdoallu ja nohta 7 juolludusruhtaduvvon doaimma rehkenastin, lea Sámedikki positiiva ieškapitála/ govččakeahtes badjebáza 7 946 408 ru 31.12.2022 nammii.

Ođđasis juogadeamit 2025 bušeahtas oidnojit tabeallas vuolábealde oktan čilgehusain iešguđet poasttaid birra.

Go Sámediggi maiddá lea meannudan reviderejuvvon bušeahta miessemánu lassi juolludeami dihte salderejuvvon bušeahtas, de leat reviderejuvvon bušeahta logut vuodđun geassemánu reviderejuvvon bušehttii.

Ollislaš juolludus Sámediggái

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025
560.50 Gielda- ja guovlodepartemeanta - GGD	747 514 000	0	747 514 000
225.63 Máhttodepartemeanta - MD	6 000 000	0	6 000 000
328.78 Kulturdepartemeanta - KD	2 300 000	0	2 300 000
Juolluduvvon buohkanassii	755 814 000	0	755 814 000

Sámedikki ekonomalaš rámmajuolludus

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Doaibmabođut				
Departemeanttaid juolludusat	755 814 000	0	755 814 000	0,0 %
Submi doaibmabođut	755 814 000	0	755 814 000	0,0 %

Doaibmagolut				
Politiikhkalaš dási doaibma	41 281 000	699 248	41 980 248	0,6 %
Hálddahusa doaibma	175 567 660	0	175 567 660	0,0 %
Submi doaidmagolut	216 848 660	699 248	217 547 908	0,1 %

Doaibmabođus	538 965 340	-699 248	538 266 092	-0,0 %
---------------------	--------------------	-----------------	--------------------	---------------

Ekonomalaš vaikkuhangaskaoamit

Njuolggodoarjja	352 003 340	3 977 160	355 980 500	1,0 %
Ohcanvuđot doarjja	127 742 000	0	127 742 000	0,0 %
Šiehtadu	32 705 000	200 000	32 905 000	0,0 %
Prošeakta	25 565 000	2 620 000	28 185 000	9,9 %
Konferánsa ja árvvoštallan	950 000	450 000	1 400 000	42,1 %
Submi doaibmabijut	538 965 340	7 247 160	546 212 500	1,2 %

JAHKEBOAĐUS	0	-7 946 408	7 946 408	
--------------------	----------	-------------------	------------------	--

4 Giella

4.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Giella

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Sámegielaide geavaheapmi	53 471 000	3 411 500	56 882 500	6,4 %
Sámegielaide ovdánahttin	84 625 000	500 000	85 125 000	0,6 %
NAČ 2016:18 Váibmogiella čuovvoleapmi	2 600 000	0	2 600 000	0,0 %
Submi	140 696 000	3 911 500	144 607 500	2,8 %

4.2 Sámegielaide geavaheapmi

4.2.1 Čoahkketabealla - Sámegielaide geavaheapmi

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Guovttegielatvuodadoarjja suohkaniidda - njuolggodorajja	48 969 000	3 011 500	51 980 500	6,1 %
Guovttegielatvuodadoarjja fylkkasuohkaniidda - njuolggodorajja	4 502 000	0	4 502 000	0,0 %
10300 Fierpmádatčoahkkaneamit KS sámi fierpmádat - njuolggodorajja KS:ii	0	400 000	400 000	-
Sum	53 471 000	3 411 500	56 882 500	6,4 %

4.2.2 Guovttegielatvuodadoarjja suohkaniidda - njuolggodoarjja

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
10001 Guovdageainnu suohkan	8 460 000	155 500	8 615 500	1,8 %
10002 Kárášjoga gielda	6 842 000	461 000	7 303 000	6,7 %
10003 Deanu gielda	4 737 000	191 500	4 928 500	4,0 %
10004 Porsáŋggu gielda	3 954 000	73 500	4 027 500	1,9 %
10005 Unjárgga gielda	3 642 000	1 419 500	5 061 500	39,0 %
10006 Gáivuona suohkan	3 435 000	83 000	3 518 000	2,4 %
10008 Snåasen tjielte	2 435 000	54 000	2 489 000	2,2 %
10009 Loabága suohkan	2 389 000	57 500	2 446 500	2,4 %
10010 Raavrhvijkke tjielte	2 221 000	124 500	2 345 500	5,6 %
10011 Aarborten tjielte	2 213 000	204 500	2 417 500	9,2 %
10012 Røros suohkan	2 401 000	49 000	2 450 000	2,0 %
10013 Hábmera suohkan	3 273 000	76 000	3 349 000	2,3 %
10014 Dielddanuori suohkan	2 967 000	62 000	3 029 000	2,1 %
Submi	48 969 000	3 011 500	51 980 500	6,1 %

Suohkanat lágidit ollu bálvulusaid sámi álbmogii ja sámelága rievdadusat leat dahkan ahte muhtun suohkaniin leat lassánan lálhkageatnegahttojuvvon doaimmat. Dássáži ii leat ođđa bargguide addojuvvon ruhtadeapmi. Dán juolludusa váldoulbmil lea ahte jagis 2025 lea gaskaboddosaš ortnet dassáži go ásahuvvo ođđa ruhtadanmodealla, mii doaibmagoahtá jagi 2026 rájes. Dát gaskadilleortnet galgá fuolahit ahte guovttegielatvuodadoarjaga ođđa lálhkaásahusa mearrádusat doahttaluvvojit, vai sámegeiela hálddašanguovllu suohkaniin lea vejolašvuohta fuolahit geatnegasvuodaideaset sámelága vuodul.

Postii lasihuvvo 3 011 500 ru.

4.2.3 Fierpmádatčoahkkaneami KS sámi fierpmádat - njuolggodoarjja KS:ii

Fierpmádatčoahkkaneami mihttomearri:

- Sámegeiela hálddašanguovllu suohkaniin lea vejolašvuohta váikkuhit KS sámi fierpmádaga ovdánahttimii.

Doarjja galgá KS:i ja Sámediggái lálhčit vejolašvuođa viidáset ovdánahttit KS sámi fierpmádaga, ja doahttalit suohkaniid iežaset sávaldagaid fierpmádaga hámi hárrái. Vai fierpmádat šattaši áigeguovdileabbon suohkaniidda, leat suohkanat sávvan ahte fierpmádat juhkkovuvvo unnit osiide, nu ahte das leat bálddalas sešuvnnat/deaivvadansajit suohkaniidda mat leat seamma giellaguovllus / geográfalaččat lahkalašgaid.

Suohkanat maiddá leat dadjan ahte hálidivččii fierpmádahkii eanet oppasámi perspektiivva, masa maiddá sáhtta bovdet Ruota ja Suoma beale Sámi suohkaniid.

KS lea plánen guokte KS sámi fierpmádatčoahkkaneami jagis 2025. Dat leat plánejuvvon oktasaš čoahkkaneapmin buot suohkaniidda, beroškeahtta suohkankategorijas, gielas ja geográfalaš sajis.

Várrejuvvo 400 000 ru njuolggodoarjagii. Dat lea ovttagarddejuolludus.

4.3 Sámegielaid ovddideapmi

4.3.1 Čoahkketabealla – sámegielaid ovddideapmi

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Suohkaniid giellaovdánahttinbarggu - njuolggodoarjja	17 005 000	0	17 005 000	0,0 %
Fylkasuohkaniid giellaovdánahttinbarggu - njuolggodoarjja	1 652 000	0	1 652 000	0,0 %
Sámi giellaguovddášat, vuodđodoarjja - njuolggodoarjja	37 082 000	0	37 082 000	0,0 %
Sámi giellaguovddášat, aktivitehtadoarjja - njuolggodoarjja	13 836 000	0	13 836 000	0,0 %
13801 Giellaguovddášiid fágala, gelbbolašvuoda lokten - prošeakta	300 000	0	300 000	0,0 %
7000 Sámi AI Lab - geassebarggu - Njuolggodoarjja	0	500 000	500 000	-
14501 Giellaguovddášiid deaivvadeapmi - konferánša	200 000	0	200 000	0,0 %
12102 Giellastipeanda alit oahpu - ohcanvuđot doarjja	1 300 000	0	1 300 000	0,0 %
12101 Stipeanda joatkkaskuvllaohppiide	5 000 000	0	5 000 000	0,0 %
12010 Dokumenterendoaimmat - ohcanvuđot doarjja	0	0	0	-
12020 Sámi giellavahkku doaimmat - ohcanvuđot doarjja	900 000	0	900 000	0,0 %
12030 Giellaovddidandoaimmat - ohcanvuđot doarjja	6 000 000	0	6 000 000	0,0 %
12040 Sierra gielladoaimmat lulli-, ubmi-, bihtán-, julev-, nuortalaš ja márkosámi guovlluide - ohcanvuđot doarjja	1 200 000	0	1 200 000	0,0 %
14701 Giellamovttiidahttinbálkkášupmi	150 000	0	150 000	0,0 %
Submi	84 625 000	500 000	85 125 000	0,6 %

4.3.13 Sámi AI Lab – geassebarggu – Njuolggodoarjja Sámi Allaskuvlii

Doarjaga váldomihttu:

Buoridit sámi govaid ráhkadeami nu ahte hábme ođđa diehtočoahki mas leat gákte- ja eará duodjegovat.

Doarjaga beaktomihttu:

- AI dovda, čilge ja ráhkada govaid mat čájehit sámi kultuvrra.

Sámi AI Lab virgáda vihtta nuora geassebargui vai AI-barggus sáhtta buoridit sámi govaid ráhkadeami. Sámi AI Lab lea hábmen modealla mii buorida dan movt sápmelaččat ovddastuvvojit goanstajierpmi bokte. Álggos dát doaibma muhtun muddui dušše Guovdageainnu dievddogávtti olis.

Sámi nuorat galget govvet ja čállit mearkkašumiid gákte-/duodjegovaid birra. Dat dahká ahte sámi govaid ráhkadeapmi buoriduvvo. Govat ja mearkkašumit geavahuvvojit modeallaid hárrjeheapmái ja buorideapmái. Sámi allaskuvla virgáda dan vihtta nuora, ja áigumuš lea rekrutteret iešguđet guovlluid nuoraid vai prošeavttas lea sámi girjávuohta.

Ulbmilii várrejuvvo 500 000 ru. Dat lea ovttageardejuolludus.

5 Bajásšaddan, oahpahus, alitoahppu ja dutkan

5.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Bajásšaddan, oahpahus, alitoahppu ja dutkan

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Nuvtta sámegiela mánáidgárdit	7 363 000	-100 000	7 263 000	0,0 %
Sámegiela mánát otná servodagas	6 928 000	0	6 928 000	0,0 %
Árbedieđut ođđa áiggis	10 898 000	0	10 898 000	0,0 %
Máhttu ja gelbbolašvuhta leat vuodđun boahpteáiggi máná	0	0	0	-
Sámi sisdoalu skuvllas	2 312 000	0	2 312 000	0,0 %
Psykososiála oahppanbiras	1 750 000	0	1 750 000	0,0 %
Oahppuneavvut	31 383 000	0	31 383 000	0,0 %
Oahppo- ja dutkanfálaldat.	0	150 000	150 000	-
Rekrutteren	6 351 000	0	6 351 000	0,0 %
Submi	66 985 000	50 000	67 035 000	0,2 %

5.3 Nuvttá sámegiela mánáidgárdit

5.3.1 Čoahkketabealla – Nuvttá sámegiela mánáidgárdit

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
18510 Nuvttá sámegiela mánáidgárdit, bagadanruđat - prošeakta	1 100 000	-100 000	1 000 000	0,0 %
17060 Nuvttá sámegiela mánáidgárdit, váhnenrefušuvdna – ohcanvuđot doarjja	3 663 000	0	3 663 000	0,0 %
17061 Nuvttá sámegiela mánáidgárdit, ovddidanruđat – ohcanvuđot doarjja	2 600 000	0	2 600 000	0,0 %
Submi	7 363 000	-100 000	7 263 000	0,0 %

5.3.2 Nuvttá sámegiela mánáidgárdit, bagadallanruđat - prošeakta

Prošeavtta mihttomearri:

Mánáidgárdit atnet gievrras giellaoahpahusmodeallaid ja sámi pedagogalaš prinsihpaid

Poasttas sihkkjuvvo 100 000 ruvdno.

5.11 Oahppu- ja dutkanfálaldat

5.11.1 Čoahkketabealla – Oahppu- ja dutkanfálaldat

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
19504 Fierpmádatčoahkkaneamit KS sámi fierpmádat - njuolggodoarjja KS:ii	0	150 000	150 000	
Submi	0	150 000	150 000	-

5.11.2 Fierpmádatčoahkkin – dutkanráđi portfoliostivrrat

Fierpmádatčoahkkima mihttomearri:

- Nannet portfoliostivrraid sámi miellahtuid fierpmádaga ja hábmet arena vásáhusaid juogadeami váste.

Fierpmádatčoahkkin galgá ovddidit vásáhuslonohallama iešguđet portfoliostivrraid sámi miellahtuid gaskkas. Dasa lassin dat galgá mielddisbuktit sámi fáttáid dutkama oktiiheiveheami ja strategalaš ovdánahttima.

Fierpmádatčoahkkin maiddá láchá vejolašvuoda njuolga gulahallat Sámedikkiin sámi servodaga dutkandárbbuid birra.

Ulbmilii várrejuvvo 150 000 ru. Dat lea ovttageardejuolludus.

6 Areálat, biras ja dálkkádat

6.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgirusšansurggiide – Areálat, biras ja dálkkádat

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Areálahálddašeapmi	4 782 000	0	4 782 000	0,0 %
Luondduvallljodat	0	0	0	-
Submi	4 782 000	0	4 782 000	0,0 %

Dán kapihttalis eai leat rievdadusat.

7 Ealáhusat

7.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgirusšansurggiide – Ealáhusat

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Vuodđoealáhusat	12 569 000	300 000	12 869 000	2,4 %
Juohkelágan ealáhusat	7 009 000	0	7 009 000	0,0 %
Sámi mátkeealáhus, hutkás ealáhusat ja sámi biepmu	8 088 000	0	8 088 000	0,0 %
Duodji	16 555 000	0	16 555 000	0,0 %
Submi	44 221 000	300 000	44 521 000	0,7 %

7.2 Vuoddoealáhusat

7.2.1 Čoahkketabealla – Vuoddoealáhusat

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
28801 Mearrasámi vuoigatvuodát - Borjjadat - prošeakta	500 000	0	500 000	0,0 %
27010 Mariidnaealáhusat - ohcanvuđot doarjja	4 000 000	0	4 000 000	0,0 %
27020 Eanadoallu, gilvvagárdegeavaheapmi ja meahccegeavaheapmi	2 250 000	0	2 250 000	0,0 %
27030 Boazodoallu - ohcanvuđot doarjja	2 600 000	0	2 600 000	0,0 %
27040 Lasseealáhusat boazodoalus - ohcanvuđot doarjja	1 000 000	0	1 000 000	0,0 %
25501 Deanulstituhtta - njuolggođoarjja	951 000	0	951 000	0,0 %
25601 Bivdu - njuolggođoarjja	518 000	0	518 000	0,0 %
29502 Boraspireseminára	150 000	0	150 000	0,0 %
29503 Boazodoalloseminára	300 000	300 000	600 000	83,3 %
28803 Deanučázádaga báikkálaš hálldašeami mállat - prošeakta	300 000	0	300 000	0,0 %
Submi	12 569 000	300 000	12 869 000	2,0 %

7.2.6 Boazodoallu

Boazodoallu - ohcanvuđot doarjja

Ohcanvuđot ortnega maŋemus vuoruheapmi rievdaduvvo dákkárin:

- Investeremat, doaibmabijut ja prošeavttat mat veahkehit dokumenteret bohccuid maid boraspiret leat goddán, ja HMS-doaibman.

Boazodoalloseminára

Seminára ulbmil:

- Nannet boazoealáhusa ipmárdusa mii guoská areálaide, guohtuneatnamiidda ja boazodolliid rivttiide.

Semináras leat mánnga fágalaš logaldallama áigequovdilis fáttáid birra mat gusket areálavuoigatvuodaide ja dálkkádatrievdamiidda. Várrejuvvo áigi jearaldagaide ja joavkobargguide, ja dainna lágiin láchčojuvvo dilli aktiivvalet oahppamii ja vásáhusaid juogadeapmái. Lágiduvvojit maiddá oktasaš mállásat, mii lea relevánta doaibma go dat ovddida fierpmáduhuksema, ja maiddá go oasseváldit sáhttet doppe joatkit áigequovdilis digaštallamiid. Mállásiid dahje beaiveborrama oktavuodas dollojuvvo okta dahje mánnga ovdanbuktima.

Lasáhus galgá veahkehit oččodit eambbo oasseváldiid seminárii. Diimmá konferánsii serve sullii 76 olbmo. 2025 boazodoalloseminárii čáhket 160 oasseváldi.

Postii lasihuvvo 300 000 ru. Lasáhus juolluduvvo oktii.

8 Kultuvra

8.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Kultuvra

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Oddasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Buorit rámmaeavttut sámi dáiddáriidda	21 136 000	0	21 136 000	0,0 %
Sámi kulturásahusat<66/66/42% Løse segmenter (+3 and	178 936 000	2 000 000	180 936 000	1,1 %
Sámi girjjálašvuhta	21 282 000	0	21 282 000	0,0 %
Sámi mediat	6 129 000	0	6 129 000	0,0 %
Sámi valáštdallan	5 883 000	0	5 883 000	0,0 %
Submi	233 366 000	2 000 000	235 366 000	0,9 %

8.4 Sámi kulturásahusat sámi kultuvrra gaskkustan- ja vásihanarenan

8.4.1 Čoahkketabealla – Sámi kulturásahusat sámi kultuvrra gaskkustan- ja vásihanarenan

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
33903 Ásahusovddideapmi - gealbolokten - prošeakta	500 000	0	500 000	0,0 %
30001 Doarjja Riikkaidgaskasaš Sámi Filbmainstituhtii - njuolggodorajja	2 400 000	0	2 400 000	0,0 %
30101 Sámi Dáiddaguovddáš - njuolggodorajja	6 090 000	0	6 090 000	0,0 %
Festiválat - njuolggodorajja	9 346 000	0	9 346 000	0,0 %
Teáhterat - njuolggodorajja	48 916 000	0	48 916 000	0,0 %
Museat - njuolggodorajja	93 016 000	0	93 016 000	0,0 %
Sámi kulturviesut ja kulturgaskkustanáshusat - njuolggodorajja	14 068 000	0	14 068 000	0,0 %
32201 Ásahusovddideapmi - ohcanvuđot doarjja	2 000 000	0	2 000 000	0,0 %
33904 Nuortalašsámi kulturjahki – prošeakta	350 000	0	350 000	0,0 %
33905 Kártet, hálddašit ja suodjalit ávnnaskeahtes kulturárbbi - prošeakta	150 000	0	150 000	0,0 %
33906 Bargjoavku ásahit ásahuslaš ruovttu vueliei/luohtái/vuollei – prošeakta	300 000	0	300 000	0,0 %
33907 Ođđa ásahusaid huksen Sámis - prošeakta	1 500 000	0	1 500 000	0,0 %
31200 Saami Council Headquarters – njuolggodorajja	300 000	0	300 000	0,0 %
70000 Nye lokaler til Saviomuseet - prosjekt	0	2 000 000	2 000 000	
Submi	178 936 000	2 000 000	180 936 000	1,1 %

8.4.15 Ođđa lanjat Saviomuseai – prošeakta

Prošeavtta mihttomearri:

- Oažžut áigái ođđa lanjaid Saviomuseai, mat áimmahuššet musea dárbbuid.

Prošeavttas čielggaduvo vejolašvuohta divodit Tollbodena, Girkonjárggas, ođđa Saviomusean. Statsbygg čielggada huksendoaimmaid mála vuodul movt Tollbodena sáhtta hukset ja heivehit ođđa Saviomusean, ja man ollu dat máksá. Bargu dahkkojuvvo ášši 042/24 *Konseptaválljen Saviomusea ođđa lanjaide* dievasčoahkkinmearrádusa vuodul. Sámedikki dievasčoahkkin válljii molssaeavttu 3B, mii lei ahte vistti mii juo gávdno, heivehit nu ahte dan viiddida.

Prošektii várrejuvvo 2 000 000 ru. Dat lea ovttageardejuolludus.

9 Kulturmuitosuodjaleapmi

9.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Kulturmuitosuodjaleapmi

	Reviderejuvvo n bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Kulturmuituid hálldašeapmi	3 500 000	0	3 500 000	0,0 %
Sámi kulturárbbi heiveheapmi ja gaskkusteapmi	1 900 000	320 000	2 220 000	16,8 %
Sámi huksen- ja fanasárbbi gaskkusteapm	500 000	0	500 000	0,0 %
Sámi bázasahaid hálldašeapmi	1 200 000	0	1 200 000	0,0 %
Submi	7 100 000	320 000	7 420 000	4,5 %

9.4 Sámi kulturárbbi heiveheapmi ja gaskkusteapmi

9.4.1 Čoahkketabealla – Sámi kulturárbbi heiveheapmi ja gaskkusteapmi

	Reviderejuvvo n bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
39102 "Dovddus ja dohkkehuvvon" - lullisámi kulturárbbi áŋgiruššan - prošeakta	400 000	100 000	500 000	25,0 %
39104 Sámi kulturbirrasiid ealáskahttin "Fotefar mot Nord"as - prošeakta	500 000	0	500 000	0,0 %
39201 Sää'msijdd/Skoltebyen - deaivvadanbáiki ja nuortalaš kulturárbi gaskkustanarena - prošeakta	650 000	220 000	870 000	33,8 %
39105 Kulturmuitut areálavuoigatvuodaid ja sámi areálageavaheami vuodđun - prošeakta	350 000	0	350 000	0,0 %
Submi	1 900 000	320 000	2 220 000	16,8 %

9.4.2 "Dovddus ja dohkkehuvvon" - lullisámi kulturárbbiin áŋgiruššan - prošeakta

Proševtta mihttomearri:

- Dahkat lullisámi kulturárbbi dovddusin ja dohkálažžan

Prošektii lasihuvvo 100 000 ru.

9.4.4 Sää'msijdd - deaivvadanbáiki ja nuortalaš kulturárbbi gaskkustanarena – prošeakta

Prošeavtta mihttomearri:

- Sää'msijdd lea nuortalaččaid kulturárbbi deaivvadanbáiki ja oahppan- ja gaskkustanarena.

Målet med tilleggsbevilgningen er å gjennomføre istandsetting av Hallonenhuset herunder oppføring av mindre tilbygg med toalettfasiliteter. Dette innebærer nytt tilbygg med VVS, EL og markisolering. Det vil være nødvendig å gjennomføre disse tiltakene samtidig og innenfor samme anbudsrunde. Av bygningstekniske årsaker kan dette ikke deles opp i mindre tiltak som spres over flere år.

Posten økes med kr 220 000. Dette er en midlertidig bevilgning

10 Dearvvašvuolta, sosiála ja mánáidsuodjalus

10.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Dearvvašvuolta, fuolahus ja mánáidsuodjalus

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Dearvvašvuolta- ja fuolahusbálvalusa	5 273 000	0	5 273 000	0,0 %
Álbmotdearvvašvuolta	1 000 000	0	1 000 000	0,0 %
Submi	6 273 000	0	6 273 000	0,0 %

Dán kapihttalas eai leat rievdadusat.

11 Álgoálbmotvuoigatvuođat, riikkaidgaskasaš ovttasbargu ja dásseárvu

11.1.1 Váikkuhangaskaoamit áŋgiruššansurggiide – Álgoálbmotvuoigatvuođat, riikkaidgaskasaš bargu ja dásseárvu

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Sámi ovttasbargu	3 500 000	0	3 500 000	0,0 %
Álgoálbmotvuoigatvuođat	3 947 340	65 660	4 013 000	1,7 %
Dásseárvu	1 964 000	0	1 964 000	0,0 %
Submi	9 411 340	65 660	9 477 000	0,7 %

11.4 Álgoálbmotvuoigatvuođat

11.4.1 Čoahkketabealla – Álgoálbmogiid vuoigatvuodát

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
48701 Duohtavuoda- ja seanadankommišuvnna raportta čuovvoleapmi - prošeakta	1 990 000	0	1 990 000	0,0 %
Doarjja riikkaidgaskasaš bargui - njuolggodorajja	1 550 340	65 660	1 616 000	4,2 %
48501 International Decade of Indigenous Languages 2022-2032 - prošeakta	0	0	0	-
48801 Urfolks matsystemer	0	0	0	-
45005 Jevgenij Jushkova foanda - njuolggadoarjaga Sámeráddái Norgga bealde	407 000	0	407 000	0,0 %
Submi	3 947 340	65 660	4 013 000	1,7 %

11.4.3 Riikkaidgaskasaš bargu – njuolggodoarjja

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. Geassemánnu 2025	% erohus
45002 Sámiráddi - Norgga juogus	754 000	0	754 000	0,0 %
45003 Mama Sara Education Foundation	212 000	0	212 000	0,0 %
45004 Docip	184 340	65 660	250 000	35,6 %
45006 Saami Council Headquarters – njuolggodoarjja	400 000	0	400 000	0,0 %
Submi	1 550 340	65 660	1 616 000	4,2 %

Docip oažžu 65 660 ruvno lasáhusa. Lasáhus galgá nannet dan veahki maid organisašuvdna fállá álgoálbmogiidda iešguđet čoahkkimiid oktavuodas ON-vuogádagas. Lasáhus lea bistevaš.

Postii lasihuvvo 65 660 ru.

12 Ovttasbargošiehtadusat

12.1.1 Váikkuhangaskaoamit ángiruššansurggiide – Ovttasbargošiehtadusat

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Regionála ovttasbargu	3 000 000	0	3 000 000	0,0 %
Interreg	500 000	0	500 000	0,0 %
Submi	3 500 000	0	3 500 000	0,0 %

Dán kapihttalis eai leat rievdadusat.

13 Eará doaibmabijut

13.1.1 Čoahkketabealla - Eará doaibmabijut

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
85001 Noereh - njuolggodoarjja	257 000	0	257 000	0,0 %
85002 Norrõs nuortalaččat	400 000	0	400 000	
87001 Doarjja sámi váldoorganisašuvnnaide - ohcanvuđot doarjja	4 038 000	0	4 038 000	0,0 %
87010 Doarjja organisašuvnnaide, bellodagaide ja joavkkuide main lea ovddastus Sámedikkis - ohcanvuđot doarjja	643 000	0	643 000	0,0 %
88001 Sámi guoski statistihkka Norggas - šiehtadus	375 000	0	375 000	0,0 %
88101 Sámediggeválggaid dutkan - šiehtadus	800 000	200 000	1 000 000	25,0 %
88501 Sámediggeválggaid - prošeakta	5 000 000	400 000	5 400 000	8,0 %
88201 Sámi goanstajierbmebargu – prošeakta	475 000	0	475 000	0,0 %
Politiikhalaš dási doaibmagolut	10 643 000	0	10 643 000	0,0 %
Submi	22 631 000	600 000	23 231 000	2,7 %

13.1.6 Sámediggeválggaid dutkan - šiehtadus

Šiehtadusa mihttomearri:

- Dovdat sápmelaččaid politiikhalaš searvama ja oassálastima sámediggeválggain.

Sámediggi lea 2013 válggaid rájes ruhtadan dutkanprošeavtta sámediggeválggaid birra. Ruhta lea várrejuvvon Sámedikki bušeahtas, 800 000 ruvnno jahkái, oktiibuot 3,2 miljovna ruvnno njealji jagis, juohke válggaigodahkii.

Sámediggeválggaid dutkama bušeahttarámma ii leat rievdaduvvon jagi 2013 rájes, mii mearkkaša ahte ruhtadeapmi duohtavuodas lea njiedjan haddegoargnumiid dáfus jna. Dan dihte lea dárbu lasihit ruđa dutkamii.

Postii lasihuvvo 200 000 ru. Lasáhus lea bistevas.

13.1.7 Sámediggeválggat 2025 – prošeakta

Mihttomearri:

- Bures čadáhuvvon Sámediggeválggat.

Sámedikki bušeahdas lea várrejuvvon 5 000 000 ruvdno 2025 sámediggeválggaide. Dat ruhta galgá gokčat válgáávdnasiid deaddileami ja sáddema, suohkaniid oahpaheami ja Sámedikki válganammagotti, ja eará.

2021 válggaid maŋŋel árvvoštallojuvvojedje Sámedikki ja Stuoradikki válggat. Suohkanat máhcahedje goappašat válggaid hárrái ahte oahpaheami dáfus ledje váilevašvuodas, earret eará pandemiiija geažil. Suohkaniid lohku, mat lágideat sámediggeválgga válgabeaivvi, lea lassánan 2021 rájes 2025 rádjái 78 suohkanis 105 suohkanii, ja ođđa suohkanat dárbbasit oahpahusa. Dan dihte lea plánejuvvon ahte buot suohkaniid várás lágidevvo oahpahus. Plánejuvvon lea lágideat guhŋta guvllolaš oahpahuščoahkkaneami miessemánu ja geassemánu. Meroštallojuvvo ahte dat máksá sullii 750 000 ruvnno. Ruhta mii bušeahdas dál lea várrejuvvon, ii olláset govčča goluid, danne go mátkkoštangolud, orrongolud ja nu ain leat stuoribut go mii álggos lei meroštallojuvvon.

Postii lasihuvvo 400 000 ru. Dat lea ovttagearddejuolludus.

14 Dievasčoahkkin

14.1 Čoahkketabealla parlameanta

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Oddasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Doaibmagolu parlameanta	24 597 000	399 248	24 996 248	1,6 %
Submi	24 597 000	399 248	24 996 248	1,6 %

14.2 Doaibmagolut parlameanta

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Oddasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
1010 Sámedikki dievasčoahkkin	17 675 000	0	17 675 000	0,0 %
1110 Sámedikki dievasčoahkkinjodihangoddi	3 252 000	0	3 252 000	0,0 %
1111 Sámedikki fágálávdegottit	1 381 000	0	1 381 000	0,0 %
1120 Sámedikki bearráigeahččanlávdegoddi	1 200 000	0	1 200 000	0,0 %
1310 Sámi parlamentáralaš ráđđi	890 000	0	890 000	0,0 %
1930 Sámedikki váiddalávdegoddi	199 000	0	199 000	0,0 %
1130 Lávdegoddi Sámedikki bargoortnega geahčadeapmái - prošeakta	0	399 248	399 248	-
Submi	24 597 000	399 248	24 996 248	1,6 %

SPR čállingoddi – prošeakta

Prošeavtta mihttomearri:

- Oažžut mearrádusvuodu Sámi Parlamentáralaš Ráđi sierra hálddahusa ásaheapmái

Čállingoddi molsašuvvá dál dan golmma Sámedikki gaskkas sullii juohke 16. mánu. Dat ortnet ii fuolat dásseidis doaimma ja ahte doaibmabijut maid SPR ovddida, čuovvuluvvojit buori vuogi mielde. Danne isket dál ovdaprošeavttas movt SPR:i sáhtta organiseret sierra čállingotti. Norgga beale Sámediggi ruhtada dan čielggadeami. Prošeakta loahpahuvo juovlamánus 2025. Ovdaprošeavtta vuodul árvvoštallojuvvo čuovvuleapmi.

Várrejuvvo 399 248 ru prošeaktii. Prošeakta bistá jagi.

15 Sámediggeráđđi

15.1.1 Čoahkketabealla – Sámediggeráđđi

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
Sámediggeráđđi	16 684 000	300 000	16 984 000	1,8 %
Submi	16 684 000	300 000	16 984 000	1,8 %

15.2 Sámediggeráđđi

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Odđasisj. bušeahtta	Rev.buš. geassemánnu 2025	% erohus
1510 Sámediggeráđđi	14 446 000	0	14 446 000	0,0 %
1910 Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi (SáNul)	516 000	0	516 000	0,0 %
1920 Sámedikki vuorrasiidráđđi	772 000	0	772 000	0,0 %
1940 Olggobeale áššedovdi komitea sámi dearvvašvuoda dutkama várás	700 000	0	700 000	0,0 %
1502 Diehtovuodđu Sámedikki válgaortnet - prošeakta	250 000	0	250 000	0,0 %
70000 Sametingets ráđ for samer med normbrytende funksjonsvariasjoner	0	300 000	300 000	-
Submi	16 684 000	300 000	16 984 000	1,8 %

Sámedikki ráđđi doaibmavádjit sápmelaččaid várás

Sámedikki dieđáhusas dásseárvvu birra, Sábme jállu (2020), meroštallojuvvo ahte okta áŋgiruššansurggiin leat sápmelaččat geain leat doaibmavariašuvnnat mat eai čuovo norpmat. Sámediggedieđáhus čuovvuluvvui doaibmaplána "Sámedikki doaibmaplána doaibmavádjit sápmelaččaid vuoigatvuodaid ollašuttimii 2024-2026", mas okta doaibmabijuin lea ásaht sierra ráđi doaibmavádjit sápmelaččaid várás.

Sámedikki ráđđi doaibmavádjit sápmelaččaid várás galgá doaibmat ráđdeaddi orgánan sámediggeráđđái buotlágan áššiin maiguin ráđđi háliida áŋgiruššat, ja veahkehit sámediggeráđi politihka hábmemis.

Ulbmilii várrejuvvo 300 000 ru. Lasáhus lea bistevaš.

16 Sámedikki hálddahus

16.1.1 Čoahkketabealla – Sámedikki hálddahus

	Reviderejuvvon bušeahtta njukčamánnu 2025	Ođđasisj. bušeahtta	Rev.buš. 2025	Ođđasisj. bušeahtta
Doaibmabođut	-7 905 000	0	-7 905 000	0,0 %
Bálká ja sosiála golut	125 857 660	0	125 857 660	0,0 %
Eará doaibmagolut	57 615 000	0	57 615 000	0,0 %
Submi	175 567 660	0	175 567 660	0,0 %

Kapihttalis eai leat rievdadusat.

Mearkkašumit áššis 023/25

Mearkkašupmi 1

Mearkkašupmi man Bargiidbellodaga Ronny Wilhelmsen lea ovddidan. Lávdegotti lahtut Bargiidbellodagas Arild Pettersen Inga ja Per Mathis Oskal doarjuba.

Lávdegotti Bargiidbellodaga lahtut čujuhit dasa ahte Sámediggi lea dán áigodagas ožžon oktiibuot measta 200 miljovna ruvdnosaš bušeahttalasáhusa ráđdehusas man Bb jodiha. Dasa gullá 50 miljovna ruvdnosaš lassi kapihtala 560, poastta 50 bokte, oassin Duohtavuoda- ja seanadankommišuvnna raportta čuovvuleami barggus.

Dát lahtut oaivvildit ahte bušeahttalasáhus mielddisbuktá Sámediggái erenoamáš ovddasvástádusa vuoruhit doaimmaid mat nannejit bálvalusaid maiguin olbmot deaivvadit beaivválaš dilis. Mánáidgárddit, skuvllat ja dearvvašvuodabálvalusat leat guovddáš arenat sihke giellageavaheami ja buresbirgema várás. Suohkaniin lea guovddáš rolla sámi giella- ja bálvalusvuoigatvuodaid ollašuhttimis geavadis. Sámediggi berre danne fuolahit ahte ruhta veahkeha nannet dáid servodatdoaimmaid ja daid kapasitehta.

Dát lahtut čujuhit dasa ahte Sámediggi guhká lea ohcalan stuorát guovttegielatvuodadoarjaga suohkaniidda ja fylkkasuohkaniidda. KS-raporta “Merkostnader til ivaretagelse av tospråklighet i forvaltningsområdet for samisk språk” duodašta ahte dálá doarjjadássi ii govčča duohta goluid. Lea buorre go gaskaboddosaččat dál evttohit nannet poastta, muhto dan ferte čuovvulit bistevas ja einnostahtti modeallain. Giellahálddašansuohkaniin fertejit leat sihkkaris ekonomalaš rámmat, vai sáhttet ollašuhtti lágas geatnegahttojuvvon doaimmaideaset, almmá dan haga ahte šaddet fuonidit bálvalusfálaldaga eará osiid.

Lea buorre go stipeandaortnegat sámegielat ohppiid ja studeanttaid váste nannejuvvojit. Seammás dáid lahtuid mielas ii leat dat doarvái go galgá dustet dan dili mas váilot ollu sámegielat oahpaheaddjit, mánáidgárdeoahpaheaddjit ja dearvvašvuodabargit. Sihkkarastin dihte guhkesáiggi rekrutterema, de ferte maiddái ásaht sámegielat oahpahusvirggiid suohkaniin, vai eanebuin lea vejolašvuhta váldit relevánta oahpu, seammás go ožžot bargovásáhusa ja gullevašvuodabáikegoddái. Sámi gielat ja sámi servodateallin gáibidit ahte gávdnojit fágaoibmot geat sihke máhttet giela ja sáhttet dan atnit barggus.

Dát lahtut oidnet ahte eanetlohku válljii njukčamánuš mearkkašahtti láhkai nannet sámi giellaguovddážiid. Giellaguovddážiin lea dehálaš doaibma giellaarenan ja kulturgaskkusteadjin. Dattetge oaivvildit dát lahtut ahte giellapolitihka ferte ovttahttit oahpahusa, mánáidgárdiid ja dearvvašvuodadoaimmahagaid nannenbargguin. Dat bálvalusat gávdnojit dál suohkaniin. Erenoamáš dehálaš lea fuolahit ahte giellaáŋgiruššan ii dagat ahte eará servodatsurggiin main juo leat ollu dárbbut, váilugohtet sámegielat resurssat.

Sámediggeráđdičállá áššis Sámedikki ovttasbargošiehtadusaid evalueremis gávpot- ja fylkkasuohkaniiguin (Sametingets evaluering av samarbeidsavtaler med by- og fylkeskommuner) ahte váilevaš implementerema suohkaniin ja fylkkasuohkaniin ferte njulget (implementeringsgapet i kommuner og fylkeskommuner må tettes). Dát lahtut dorjot dan, ja oaivvildit ahte Sámediggi ferte dan čuovvulit iežas bušeahttapolitihkas. Jus sámi vuoigatvuodat ja bálvalusat galget duohtan dahkkojuvvot geavadis, de ferte Sámedikki vuoruhemiid ulbmil leat nannet daid ásašusaid kapasitehta ja gelbbolašvuoda,main lea dat ovddasvástádus beaivválaččat.